

NAŠ DOM.

„Vrli Slovenci: Prava vera bodi vam luč, materin jezik bodi vam ključ do zveličanske narodne omike.“ A. M. Slomšek.

Izhaja vsak drugi četrtek. Naročniki „Slov. Gospodarja“ ga dobivajo zastonj. Posebej naročen velja s poštnino vred eno krono za celo leto. Posamezne številke veljajo 4 h. — Naročnina se pošilja na upravništvo „Našega Doma“ v tiskarni sv. Cirila v Mariboru. — Za oznanila se plačuje od navadne vrstice (petit), če se enkrat natise, po 15 h, dvakrat 25 h, trikrat 35 h.

Velikanoč.

Velikanoč! Kdo se ne veseli tega časa, ki spominja človeštvo na oni pomenljivi trenotek, ko je naš Odrešenik zmagonosno strl težke okove, pod katerimi je ječal ves človeški rod, in vstal od mrtvih v veliko presenečenje in nepopisen strah njegovih sovražnikov, a še v večje veselje do tedaj zatiranih in teptanih. Aleluja, donelo je zmagovalcu teme od vseh strani, kamor je segel glas njegove sv. vere, in kjer se je zvedelo o njegovem vstajenju. Aleluja, kliče vsako leto na milijone grl, ko se spominja trpeče človeštvo na Kristusovo odrešenje.

Kristusovi nauki so pozabljeni.

Kristus je sicer prodril tedanje predsodke o različni vrednosti posameznih ljudi kakor celih narodov. Toda njegov blagi nauk o enakosti, bratski ljubezni in pravičnosti, pozabil se je le prekmalu, pozabil se je celo od tistih, ki se štejejo za njegove otroke, in ki sledijo navidezno njegovim naukom.

Vsi poskusi, prenesti iste v dejansko življenje, so se ponesrečili. Kot bi nikdar ne slišali o Kristusovih naukih, smatrajo se posamezniki in poredini narodi za nekaj boljšega, več vrednega in zvišenega; ljubezen do bližnjega nosijo pač le na jeziku, v resnici pa so najljutejši sovražniki take ljubezni; njih naziranje o pravičnosti strinja se popolnoma s poganskim naziranjem, ko je vladal močnejši rod nad slabotnim, ne meneč se za to krivico.

Aleluja! glasi se te dni širom sveta, a s kako različnimi občutki na strani zatiralcev in na oni zatirancev! Aleluja peva tudi naš slovenski narod, dasi mu pri spominu na pomen že imenovanega Izveličarjevega nauka ne doni ta slavospev tako iz srca, kakor pri njegovih sosedih, ki ga, mnogo močnejši, tlačijo, preganjajo in v vedno nove okove vklepajo.

Naša žalostna zgodovina.

Preveč bi bilo, odpreti celo knjigo slovenske zgodovine in vnovič naštevati neštevilne krivice in obupne boje, katere je prenašal in bojeval slovenski narod v vseh pretečenih stoletjih noter do današnjega dne.

Ozirajoč se tako v našo in minuloost naših sovražnikov, morali bi nad svojo usodo zdvojiti, in nehoti se nam vsiljuje misel, da nam je že davno izkopan grob, v katerega nas zagrebejo naši dušmanini.

Kje je tista enakost, katero so nam obetali pred petdesetimi leti? Kje je pobratimstvo vseh narodov in kje je pravica? Zaman jo iščemo, zaman povprašujemo po njej, v »pravi državi« avstrijski, katero imenujemo svojo domovino, ne poznajo teh pojmov, in tudi nočejo ničesar o njih slišati. Kako moremo misliti na našo bodočnost, na naše narodno vstajenje, ko vedno nazadujemo in polagoma lezemo v odprti grob?

Ne obupajmo!

Prej nego aleluja, mogli bi klicati svetu tužni morituri. Toda še ni ugasnila zadnja iskrica našega upanja v boljšo bodočnost. Opiraje se na Kristusovo vstajenje, pričakuje tudi naš mili slovenski narod svoje rešitve, svojega narodnega napredka. Stoletja so nas krčila in upogibala, a uničiti nas niso mogla. In ravno to je, kar nas navdaja z novimi nadami, kar nas podžiga k nevstrašenemu in neumornemu delovanju za dosego naših smotrov. Tudi slovenskemu narodu napoči ura, ko se zdrobe morilni in sramotni okovi, v katerih ječi danes. In ta rešilni dan je že blizu; vi draga mladina slovenska, vi mladeniči, ve dekleta! Na vas se sedaj ozira ves slovenski svet, v vaših rokah leži — vstajenje naroda.

Slovenski mladini.

Nabirajte si torej draga mladina slovenska v nežni mladosti učenosti, delujte v prid in v pov-

zdigo naroda in domovine. Vadite se pridno v lepem in čistem razgovarjanju milega materinega jezika, seznanite se z drugimi sorodnimi slovanskimi jeziki, da bodete dika in ponos mile domovine!

Dasiravno je sedaj naš aleluja še žalosten odmev stoletnega tužnega robstva, vendar gledamo z veseljem v boljšo bodočnost, da bomo kmalu peli z veseljem in navdušenjen aleluja — narodnega vstajenja. V ta namen napnimo vse svoje moči, posvetimo celo svoje delovanje v doseg našega smotra, in le tedaj bomo stoprav od srca popevali: »Krist je od mrtvih vstal in z njim je vstal tudi slovenski rod!«

Dragi mladeniči, mila dekleta slovenska, delajte složno v skorajšnje vstajenje mile matere Slave; nastopajte vztrajno proti našim smrtnim sovražnikom, odvrnite ga od groba, pred katerim stoji, da bi nas zakopal. Naj vas ne straši zasmevanje protivnikov, ne naporno delo. Med boji nam poteka življenje. Vojskujmo se, branimo se! Pripeti se pa tudi lahko, da se nam izpodrsne v boju, da pademo. In tedaj ne obupajmo! Padeč naj nas ne podere; on naj nam bo v pouk. Dvig-nimo se, popravimo, kar smo zagrešili, borimo se dalje in tako napredujmo! Ker brez boja ni zmage, brez zmage ni venca!

Trdno dajmo se skleniti
sloga pravo moč rodi;
vse lahko nam bo storiti,
ako združimo moči.
Naj nas vodi vez edina
vse do cilja enega:
živi narod, domovina,
večna bod' Slovenija!

Veleizdajske besede.

V državnem zboru na Dunaju so zadnja leta vsenemški kričači že napravili veliko škandalov in z razbijanjem zapravili veliko časa, ki ga davkoplačevalci morajo drago plačevati. A kar se je zgodilo dne 18. marca, to presega vse meje, kaj takega se še v nobeni državi ni zgodilo. Vojvoda vsenemcev je namreč zavpil: »Živeli Hohencollerji!« In na njegovo komando je kakor divje upila cela vsenemška garda: »Živeli Hohencollerji!« V zbornici je nastal strašen ropot, vse je bilo osupnjeno nad nezaslišano predrznostjo. Ko je češki poslanec rekel: »Živela država, ki je vsem narodom pravična!« so zopet vsenemci zatulili: »Živeli Hohencollerji!« Ko je pa katoliški nemški poslanec Katrein rekel: »Bog živi cesarja Franca Jožefa I.!« so vsenemci rjaveli: »Mi ostanemo zvesti Hohencollerjem! Živeli Hohencollerji!«

Ali veš, dragi bralec, kaj to pomeni? Hohencollerji so pruska kraljevska rodbina. Torej so vsenemci upili zoper našega cesarja za pruskega

kralja, oni hočejo priti pod Prajza, njihov vladar je pruski kralj! To je torej izdajstvo.

Pa glejte, ti predrzni kričači, ki so tako ponižali našo vladarsko hišo, imajo tudi pri nas na Štajerskem svoje prijatelje. Listi »Marburger Zeitung«, »Pettauer Zeitung«, »celjska vahta« pa tudi hinavski »Štajerc« držijo z njimi. Še enkrat povemo, »Štajerc« je ravno takšen! Ali ne stojijo za tem listom ljudje, ki so zapriseženemu sovragu Avstrije, Bismarku na čast v Mariboru, Ptujju in Celju imenovali ulice in trge? Ali niso tisti gospodje pred nekaj leti hodili na Prajzovsko na »božjo pot« — častit Bismarcka? V Mariboru je vsenemško društvo, ki hoče zatreti Slovence v mariborski okolici, tudi pod Schönererjevim klobukom. Ko so lani Nemci v Mariboru imeli shod, so tam Schönererjevi in Wolfovi prijatelji imeli prvo besedo, in tam je urednik »Štajerc« slovesno obljubil, da bo pri volitvah »Štajerc« podpiral Nemce, seveda tiste, ki stojijo pod komando Schönererja. Zoper te razgrajče še »Štajerc« nikdar ni imel grajalne besede.

Volilci, tega ne pozabite! Ob času volitev bo »Štajerc« zopet sleparil ljudi, in priporočal za poslance svoje može. Kakšni bi bili to poslanci, katere bo »Štajerc« priporočal? No, ti bi vsenemcem pomagali »špetakel« delati, morali bi z njimi kričati: »Živeli Hohencollerji!« zoper našo cesarsko rodovino. Gospodje »kmetje« Bračko, Vizenjak, Kresnik itd. bi Schönererju in Wolfu nemara še črevlje snazili. To bi bili poslanci, kaj ne?! Mi smo hvaležni Schönererju in njegovi kompaniji, da so odkrito pokazali sebe in svoje pristaše, kakšni ptiči so. Kdor drži s temi ljudmi, je sovražnik Avstrije, se pregreši zoper avstrijsko domoljubje. To si dobro zapomnimo!

Politični razgled.

Slovani so zmagali! Nemci so hoteli Slovincem vzeti nižje slovenske gimnazijske razrede v Celju. Nemcem sicer nič ne škodijo ti razredi, Slovincem pa hasnijo in to je peklo in bodlo vse Nemce, ki so nepravilni. V državnem zboru so slovanski in posebej slovenski poslanci hrabro branili slovensko celjsko gimnazijo. Gospod poslanec Žičkar je v krasnih besedah razlagal, da bi tudi kmetškemu in delavskemu stanu bilo na škodo, ako se odpravi slovenska gimnazija v Celju. Čez 40 dijakov prihaja peš ali z vlaki vsak dan iz okolice, kjer stanujejo pri stariših, v Celje. Ako se gimnazija odpravi, potem bi ti dijaki ne mogli v Maribor, stroški so preveliki, ostati bi morali doma. Ali kmet ali delavec nimata pravice, da svoje sinove spravita do boljšega kruha? Zadnji petek dne 21. marcija je bilo v državnem zboru zborovanje, kaj se naj zgodi

z gimnazijo v Celju. Grof Stürgkh je predlagal, naj se gimnazija odpravi. Vsi Nemci, razven enega duhovnika in dveh katoliških plemenitašev so glasovali za Stürgkha, a ostali so v manjšini. Da gimnazija v Celju ostane, glasovalo je 203 poslancev, da se odpravi samo 170. Slovani so skupno glasovali, da se ohrani gimnazija, Nemci in »Štajerčevi« prijatelji, da se odpravi. Slovani so zmagali!

Krščanske stranke zmagujejo. Zmeraj se med avstrijskim ljudstvom spoznava bolj in bolj potreba, da se je treba trdno oklepati naukov katoliške cerkve, ako hočemo, da se sedanji žalostni časi izboljšajo. Tudi cesarski Dunaj se oklepa katoliške zastave. Pri občinskih volitvah, ki so se pred kratkim vršile, so sijajno zmagali krščanski moške nad judi, liberalci in socialdemokraci. Krščanska zavest napreduje!

Vojska v Južni Afriki. V svoji zadnji številki smo na kratko poročali o novi velikanski zmagi Burov proti Angležem. Danes podajamo obširneje poročilo o tej veliki bitki. Ta bitka se je vršila na sledeči način. Četrtek, 6. t. m. se je podal angleški poveljnik general lord Methuen z 800 konjeniki, 300 pešci in 5 topovi iz Vryburga v Lichtenburg in se je nameraval naslednji dan združiti s četo 1300 mož pri Revifonteinu. Med Tevibothom in Palmith-Knilom pa zadene nanj zasledujoči ga burski general Delarey s svojimi oddelki Burov in sicer od treh strani naenkrat. Napad se je izvršil na ta način, da so se Buri z vso silo pruzgali na konjih v hrbet Methuenove čete ter prouzročili v njej strašno zmešnjavo. Angleške mule so se splašile in bežale na vse strani. V tej zmešnjavi so bili Angleži tako zavirani na vsakem gibanju, da se niso mogli prav nič braniti. Pri tem pa so neusmiljeno pokale burske puške in v dveh urah je ležalo nad 1200 Angležev. Ranjen je bil v stegno tudi general Methuen, ki je sedel v svoji kočiji, katero so vlekli voli, ranjenega so potem Buri ujeli. Ušlo je le malo številce konjenikov, ki so bežali v Maritzburg in tam sporočili o strašnem dogodku. Tudi drugega poveljnika majorja Parisa so Buri ujeli, a ga pozneje zopet osvobodili pod pogoji. Poleg zmage nad Angleži so Buri tudi zaplenili veliko vozov živil, večino vprežne živine in vse topove. — Zanimiv je bil v tej bitki ta-le slučaj. Buri, ki zaplenijo vsaki hip polne vozove angleške uniforme, so se oblekli vsi v takozvano angleško prsteno-barvno Khaki-uniformo. Vsed tega jih angleški vojaki niso spoznali in se je pripetilo, da so Angleži streljali sami na svoje tovariše, meneči, da so Buri in so tako še olajševali poslednjim zmagi. — V Londonu je ta novi poraz angleške vojske napravil mučen utis. V dan 8. t. m., ko je došlo brzojavno poročilo iz Afrike, se je zbiralo pred uredništvu listov na stotine oseb. Mej ljudstvom pa je zavladala velika nevolja nad vladnimi

krogi, ker so isti slepili javnost, da je vojna že končana. Razni listi se čudijo, kako so mogli Buri izvojevati tako zmago in sodijo, da to ni bil le nesrečen slučaj, marveč da je bil posledica nezmožnosti angleške vojske. Najnovejša poročila javljajo, da je lord Methuen v nevarnem položaju. Ker ni bilo nobenega zdravnika koj pri rokah, se je rana shujšala in mu bodo morali odrezati nogo. Lady Methuen, njegova soproga, ki je bila na potu v Madejro, se je vrnila v Južno Afriko k svojemu soprogu. Blagi in plemeniti Buri pa so med tem že **vrnili Methuena Angležem.** Pripeljali so ga v njihov tabor. Ves svet se je čudil velikodušnosti Burov in jim prepeval slavo. Storili pa so to predvsem zaradi tega, ker je bil Methuen, kakor smo že rekli, hudo ranjen. Buri pa bi ne mogli dovolj vestno poskrbeti za njegovo ozdravljenje, ker nimajo zdravnikov. Zato so rajši Methuena spustili. Pričakuje se, da bodo sedaj tudi Angleži storili kaj enakega ter Burom vrnili ugrabljenega generala Kruitzingerja. Tudi na Angležkem samem je plemenito dejanje Burov naredilo velik ter globok utis in listi in govorniki na zborovanjih zahtevajo, naj se vendar enkrat sklene z Buri mir.

Gospodarske stvari.

Piše Ivan Vuk.

Mah se zareja po travnikih najbolj vsled pomanjkljivega gnojenja. Vsak kmetovalec vé dobro, da izgine mah po primernem gnojenju popolnoma s travnikov, namesto njega pa vzraste zlahna trava. S samim uničevanjem mahu ne bomo travnikov nikdar popolnoma izboljšali. Uničevanje mahu in krepčanje travnikov mora se ob enem vršiti, če hočemo imeti kaj uspeha. To dosežemo s temeljitim brananjem in gnojenjem travnikov. Z brananjem odpravimo mah in prerahlamo tla, kar je zelo velike važnosti; zato se mora to vedno pred gnojenjem zgoditi. Za gnoj se da porabiti leseni pepel, apneni prah, sadra ali gips, dobro vležen kompost, Tomaževa žlindra (moka) s žveplenokislím kalijem, gnoj iz stranišč, kostna moka, gnojnica itd.

Vrednost rojev. Daj mi od prvenca (prvega roja) med in od družca — tretjinčeka — ali četrtinčeka (2., 3., 4. roja) čebele in prihodnjo pomlad ti bom delal čudeže. S prvimi roji pa, in naj bi tudi plavali v medu, se nikdar brez skrbi ne podam v prezimovanje.

Tretjinec s 3 do 4 polnimi medenimi sati razveseljuje bučelarju srce, pomnožuje število panjev in polni medene dele.

Čuj me! in stori tako začetnik bučelarstva, te poezije vsega gospodarstva!

Vedno nedelja. Naj je sreda ali petek, ali tudi svetek — kakor hitro pridem do svojega uljaka, je praznik, nedelja za-me.

Tu se mi zdi zrak čistejši, solnce mi sije jasneje, Bog mi je tu bližje — bučelic šumenje in vrvenje mi je najmilejše zvonjenje k pobožnosti, bučanje orgelj k veseli pesmi; tisoči, ki prihajajo in odletavajo od panjev se mi zdijo pobožne procesije, ki romajo k Gospodu najzvišenejemu temeljnu, v katerem predstavljajo cvetličice altarne sveče, njih vonj pa posvečeno kadilo.

Pesino (runino) perje in apnena klaja.

Ako se poklada v jeseni prašičem pesino perje, se večkrat dogodi, da jih nažene kri. Ta nedostatek prihaja od tod, ker je v pesinen perji oksalna kislina, ki povzroča to bolezen. Ako se poklada prašičem med pesino perje apnena klaja, tedaj se uniči oksalna kislina in se lahko perje krmi v večjej meri. Da naj se jim 1 mala kavina žlica za 1 krmo. Poleg tega pa tudi prašiči ne grudijo sten.

Švicarsko mlekarstvo oziroma sirarstvo.

Piše Rok Klemenšek iz Solčave.

Meseca avgusta lanskega leta na potovanju po Švici sem opazoval med drugim tudi švicarsko mlekarstvo in sirarstvo. Pri tem sem se večkrat vprašal, kdaj bo tudi slovenski kmet tako redno in umno gospodaril z zakladi, katere mu narava tako raznovrstno ponuja. Saj tudi naša mila domovina ima v svojem krilu, kakor jo že Vodnik opeva, mnogo bogastva. Nahajajo se gorice, kjer sladko vince zori, lepe njive, kjer se klanja bogato klasje, nahajamo hribe in doline, kjer se gozd najlepše razvija, pa tudi mnogo sočnih pašnikov in travnikov za plemenito živinorejo.

Vendar pa ima vsak kraj radi podnebne lege in sestave prsti svoje posebnosti; in ravno to je potreba in predmet umnega gospodarstva, da razmere v katerih živi, in zemljo katero ima obdelovati, spoznava, presoja, in se tako dobrega poprime, in se s tem, kar mu stvarnica ponuja, okoristi.

In ravno v tem je švicarski kmet zares mojster. V kantonu Bern, v visokem gorovju je dolina »Ementhal« (od tukaj najglasovitejšega sira ime Ementhaler Käse), ki radi svoje visoke lege ni nikakor prikladna za pridelovanje žita, raste pa po planinah, kakor travnikih in njivah sočna trava, in rabsodni Švicar je že pred blizo 100 leti v tem okraju najprej začel spoznavati, da se mu je bolje okoristiti s tem, kar mu narava sama ponuja, namreč s sočno travo, kakor pa se siliti s pridelovanjem žita.

Začeli so z vso skrbjo gojiti mlekarstvo, ter natanko spoznavati vse poskuse z mlekom, in razne kemične spremembe, to je pri sirarstvu, in

s tem so prišli polagoma do vrhunca, na katerem stoji dandanes švicarsko sirarstvo.

Sedaj pa imajo zunaj Berna sirarsko šolo, v kateri se izobrazujejo v tej stroki mladeniči ne samo iz Švice, ampak iz vseh delov naše pol oble.

Na tej šoli redijo obe v Švici najbolj razširjene goveje pasme to je sive in bernerberg šeke in šekaste.

Na tej šoli smo videli kravo bernskega plemenca, ki je tehtala 730 kilogramov, stara pet let, mleka pa je dala lansko leto 6300 litrov. Da si pa izredijo take mlekarice, v to je potreba tudi natančnega opazovanja in rednega postopanja. Od vsake krave se mleko natanko izmeri po množini in tolsčobi, se vse natanko zapiše in se tako spoznava vrednost krav mlekaric. Za pleme redijo le junce najboljših krav in mlekaric, in na podlagi tega se je ozir mlekarstva toliko izboljšala švicarska goved. Molzejo v Švici samo dvakrat na dan, v jutru in zvečer, to pa čisto ob določenem času; molzejo samo moški, pa čedno in do zadnje kaplje, kajti zadnje mleko je najbolj mastno. Krmijo tudi samo dvakrat na dan in s samim senom. Slame nimajo, ker so setev žita skoro povsem opustili. Raznih odpadkov pa se kravam tudi ne poklada, posebno tam ne, kjer gre mleko v združne sirarne.

V združne sirarne se sploh ne sprejme mleko, razven, da so krave krmiljene s samim senom ali travo. Na pašo v poletju pač gonijo skoro vse krave.

Teletom dajo mleko ne zizati, ampak samo piti iz posode, ki ima lesen ustnik, kakor kravji zizek. Posoda ima oblike naše vrtne kropilnice. Napajanje telet je pri taki mlečnosti krav in natančnosti, katere so privajeni v Švici, tudi ozira vredno. Mleka piti pa dajo teletom samo v prvem tednu 3- do 4-krat na dan, pozneje samo 2-krat, in sicer po 4 litre na enkrat, 8 litrov na dan čisto natanko. Teletom pa, ki so za pleme namenjeni, dajajo mleka do 9 mesecev, od tretjega meseca naprej le po 6 litrov na dan, nazadnje tudi posneto mleko, a se jim po sedanjih razmerah vendar dobro obrestuje, ker prodajajo junce plemenjake eno leto stare do 200 kron v inozemstvo, tako, da sedaj že imajo zopet boljše vspehe pri odreji mlade živine za plemensko uporabo, kakor pa pri sirarstvu. Kako zna Švicar gospodarsko računati, prav dobro kaže tudi ta-le slučaj: 13. avgusta smo si ogledali v okraju Gosvile 4 sirarne. Kmetje tamkaj pošljejo vse mleko do zadnje kapljice v sirarne, teleta pa prodajo ko so po eden teden stara, sosodnim planincem v okraju Apencel. Apencelarji so kmeti v hribih, kjer ni tako lahko mleka v sirarne pošiljati, zato pa mlada teleta oddojijo in na ta način mleko jako dobro vporabijo. Saj še za mesarja dojijo teleta 2 do 3 mesece. Dobro rejena teleta plačajo me-

sarji po 100 do 120 kron. Lepše živali pa prodajajo zopet za pleme. Ali bi se ne dalo v enakem tudi pri nas kaj doseči.

Po naših pokrajinah pa je bilo mlekarstvo še pred par desetletji veliko bolj domače in razvito, kakor dandanes, im so znale mnoge slovenske gospodinje sir delati. Odkar pa se je začelo nesrečno žganje in razni tovarniški in tujezemski pridelki n. pr. čaj med nami toliko širiti, se pa žalibog naravna domača hrana opušča in prezira, a s tem pa tudi ginejo duševne in telesne moči naroda. Tudi to je v Švici mnogo drugače.

V okraju Cug smo si ogledali 7. avgusta med drugim tudi tvornico za papir. Delavci v papirnici pa so imeli takrat ravno malo južino, in kakor navadno v takih podjetjih, si tudi tukaj delavci hrano sami po svoji volji omislijo. Pa boste vprašali, kaj so jeli ali pili? Vedite, da ne šnops, pač pa beli kruh in mleko; pa bili so trezni in srečni, pa tudi previdni. Nesreče, ki so pri kolesju raznih tvornic delavcu nastavljene, so tam jako redke.

Prav rade volje so nam razkazovali po sirarnah švicarski sirarji, kako se dela sir. Ogledali smo si 7 združenih sirarn, pa na planinah smo videli tudi bolj po starem in priprostem načinu iz sladkega in kislega mleka delati sir. Pa odkar se snujejo tudi po slovenskem sirarske zadruga se je že o tem itak mnogo pisalo, zato mimo grede omenjam nekaj malega. (Konec prihodnjič.)

Razne novice in druge reči.

Vesele velikonočne praznike želimo vsem našim naročnikom in prijateljem ter naročnicam in prijateljicam. Vsem se zahvaljujemo za naklonjenost in ljubezen, s katerima so vedno spremljali naše podjetje in početje. Ohranite nam to ljubezen in naklonjenost tudi zanaprej! Delajmo še nadalje skupno in složno za pravico in resnico ter se vojskujmo proti laži in zlobi ter njihovim apostolom. A tudi svojim nasprotnikom, ki se zaslepljeni bojujejo proti svojim lastnim bratom in sestram, ki rajši v potu svojega obraza tekajo za tujci in privandraci, želimo vesele velikonočne praznike. Naj postanejo ti prazniki za njih dnevi vstajenja, naj spoznajo svoje zmote in se združijo z nami. Mi gremo z Bogom naprej za pravice našega slovenskega ljudstva!

Laž ima kratke noge. Ptujski »Štajerc« ima čuden želodec, živi od samih laži. Od svojega začetka do predzadnje številke je nosil na čelu debelo laž, da se ga tiska 12 tisoč izvodov. Naslednemu dopisniku iz Koroškega se je to čudno zdelo in je pisal v »Našem Domu« št. 5, str. 55: »Štajerc« je pisal že lansko leto, da izhaja v 12.000 iztisih. V prvi ali drugi številki pa piše, da je

dobil (namreč letos) par tisoč novih naročnikov in vendar izhaja letos tudi samo v 12 tisoč iztisih. Ali se je lagal lansko leto ali se laže letos — po mojem mnenju zmiraj. Ta opomba je hudo spekla ptujske hlačkarje. Kaj storiti? V resnici je letos mnogo naročnikov »Štajercu« hrbet pokazalo, a tega ne sme pripoznati. Zatorej je rajši nategnil za »par« tisoč in tako smo v zadnji številki brali črno na belem, da se sedaj tiska v 14 tisoč iztisih. Ptujski »St—erc«, le vselej si tako k srcu vzemi naše opomine, toda neresnice ne smeš govoriti, zakaj laž ima kratke noge. To ti sporoča tvoj

»Fihpos.«

Škatlja za neljube spise. Zadnjič je vedel »Štajerc« povedati, da ima škatljo za »pikantne klerikalne svinjarije«, zdaj pa zvemo, da ima še eno večjo škatljo za spise, v katerih mu slovenski kmetje prav pošteno štejejo levite. V to škatljo je izginil pred kratkim tudi spis slovenskega kmeta iz slovenjegraške okolice: »Kdo je zaveden?« in ni prišel na svetlo. Verjamemo, verjamemo! »Štajerca« morajo grozno boleti ušesa. Za klerikalce je tudi prav častno, da si je ptujski kljukec omislil samo škatljo za njih pregrehe. Mi pa smo morali zgraditi za »Štajerčeve« in njegovih pristašev pregrehe celo posebno dom, imenovan »Naš Dom«, ker jih je bilo toliko, da se niso dale več spraviti v kak predalček »Slov. Gospodarja«!

Volk v ovčji obleki. V vsaki številki s solzami pripoveduje »Štajerc«, kako je priden, veren in pobožen. Kdo se preveč hvali, postaja sumljiv. In čujte! »Štajerc« v zadnji številki govori, kakor kak misijonar o vstajenju. Toda on je lisjak od glave do pet! Njegova nemška sestrice v Ptujju ravna celo drugače. Za velikonočni ponedeljek vabi svoje bralce k protestantski cerkveni službi. Naročila je Ptujčanom protestantskega duhovnika od drugod. Kadar »Štajerc« slovenskemu kmetu govori, je pobožen, kadar pa nemški govori, pa se navdušuje za luters vero!

Mariborski župan Nagy je odložil svojo službo. Mož je postal star in bi rad užival mir.

»Štajerc« v vodi. Od Pesnice se nam piše: To so vam iznajdljivi ljudje sedaj na svetu! Ker se pri naših poštah včas, na primer o novem letu, Veliki noči itd. vsled preoblega prometa razne pošiljatve rade zakasnijo, kar je gotovo vsakemu neljubo, poskusil je nekdo, kako bi se neki obneslo pošiljanje raznovrstnih malenkosti po vodi, in to — s pomočjo »Štajerca«. Pred kratkim časom imel je neki fant opravek ob Pesnici, ki je bila precej narasla. Kar zapazi, da se po vodi proti njemu pripelje neka čudna stvar, precejšen zavitek. Radoveden, kakšne skrivnosti hrani zavitek, ga ujame, ter potegne na suho. Na zavitku, v katerem je bilo spravljeno nekaj perila, ter par nogavic, je bilo z velikimi črkami tiskano: »Štajerc«. Aaha...! Izvrstna misel šine mu v glavo, ki mu

takoj vso uganko razjasni. »Štajerc« je namreč po svoji naravi nepremočljiv ter kot vreden potomec svojih slavnih prednikov, ki so bili v vodi doma (krote), gotovo tudi izvrstno plava, je torej brez ugovora najbolj sposoben za ta opravke. (Pri večjih pošiljativah lahko se še pridene eden za »voršpon«). Dobro bi torej bilo, ako bi »Štajerc« o tej važni iznajdbi obvestil svoje bralce, da se o tem sami prepričajo, kar bode imelo gotovo povoljen uspeh. In največjo korist bo nazadnje imel le »Štajerc«. Prvič bodo ljudje, ako se ta način pošiljanja enkrat udomači, porabili veliko tega blaga, in gotovo si ga vsak naroči po več iztisov; drugič pa se bode tem potom seznanil z dosedaj še neznanimi kraji, kar mu gotovo pridobi lepo število naročnikov. V obče se obeta »Štajercu« lepa prihodnost...! Vsem dragim tovarišem in tovaršicam, ki se prijateljsko zbirajo krog ognjišča »Našega Doma«, pristrčni bratski pozdrav ter veselo Alelujo želi »Miroslav«.

Župan Škof popravlja. Št. Jakobski župan Škof nam je poslal zaradi neke notice v št. 5. našega lista popravek, kakor pravi, »po točki 19. tukaj (v Št. Jakobu?) veljavnega zakona.« Ker pa mi v Mariboru ne vemo, kaj pravi 19. točka v Št. Jakobu veljavnega zakona, za to smo ga vrgli v koš. Ako želi Škof še enkrat videti svoj popravek, naj pride k nam, mi mu bomo odprli globočine našega koša. Naši uredniki se mu bodo ob tej priliki tudi zahvalili, ker so se vsled njegovega popravka lahko dva dni zastonj smejali. Škof n. pr. tudi popravlja: »Ne je res, da bi slišal na ime Škof, res je da nisem blazen in vedno vem za svoje ime!« To je prvi človek, ki ga mi poznamo in ki ne sliši na svoje ime!

Pred porotnim sodiščem v Mariboru je stal dne 18. t. m. glavni urednik ptujskega »Štajerca« bivši poštni uradnik Kalchberg. Tožil ga je neki pevec dr. Kristl zaradi častikraje. Zadnji »Štajerc« poroča o vseh obravnava pri mariborskem okrožnem sodišču, samo o tem molči. Iz tega zopet razvidite, kako nepristranski je ptujski listič!! Mi nočemo priobčiti v našem listu teh obravnav, ker bi potem morali govoriti o samih hudodelstvih in prestopkih proti postavam. Naš list pa je pisan za poštene ljudi, ki se ne zanimajo za lopovščine drugih.

Vurberg. Pri nas smo premagali pri občinskih volitvah pristaše »Štajerca«, da so se poskrili v luknje kakor jazbeci. Seveda smo bili po volitvi nekoliko veseli pri kupci rujnega. A gospodje kramarji, ki vzdržujejo »Štajerca«, nam tega ne privoščijo, ampak eden hinavsko vzdihuje: »Ali je to krščansko obnašanje.« Seveda, kmet bi se ne smel nikdar veseliti, kaj ne?

Ptužčani bodo zidali novo vojašnico in sicer zunaj mesta. Ker pa nimajo denarja, prosili bodo pri deželi za podporo. Ptužčani so (avtonomno)

samostalno mesto, naj pokažejo to tudi pri plačevanju!

Pri Šv. Marku niže Ptuja so našli ob Dravi truplo mestnega delavca Laha, ki si je pred dvema meseci s skokom v reko končal življenje. Vkljub temu, da je ležalo truplo tako dolgo v vodi, je bilo še dobro ohranjeno.

Na Dornovi pri Ptuju so pred kratkim trem posestnikom, Matiji Žgeču, Juriju Šeguli in Val. Toplaku, pogorela vsa gospodarska poslopja in zadnjemu tudi hiša. Rešeni živini bi ne mogli zdaj dati klaje, ako bi jim dobri sosede ne pri-skočili na pomoč.

V Ljutomeru so dobili nove orglje, ker so jim prejšnje zgorele. Prvikrat so njih glasovi zadoneli po cerkvi na Jožefovo. Bila je lepa cerkvena slovesnost.

Sv. Tomaž pri Ormožu. Zadnji ptujski listič klepeta: »Pri nas se govori, da se bode naše tomaževsko ljudstvo celi dan za to postilo, če pride naš gospod Caf v »Štajerca«! Torej gospod urednik, bodite bolj usmiljeni, kakor ste bili dosedaj!« Ljubi »Naš Dom«! Kar piše ptujski kljucek, je vse zlagano. O našem gospodu Cafu se v tem oziru niti besedica ni govorila. Pač pa se sedaj govori, da se dopisnikom »Štajerca« meša pamet. Danes samo toliko!

V Šmarju pri Jelšah so v okolici zmagali pri občinskih volitvah sami taki možje, ki ne marajo ne »Štajerca« ne »Rodoljuba«. Tako je prav, okolica Šmarje naj živi!

Tički ušli. Iz zapora v Rogatcu so dne 18. marca zleteli štirje ptički Ivan Laberl iz Pristove, Jakob Sledic iz Donatske gore, Martin Trol iz Zatičine in Vincenc Pelko iz Mutove-Sečove. V zid so si naredili luknjo ter jo popihali.

V Dramljah pri Celju so si izvolili za župana kmeta A. Mastnaka. Naj ne pozabi, da mora biti skrben občinski gospodar, vzgleden kristijan in vrl Slovenec. Potem mu je ljubezen vseh dobrih ljudi zagotovljena.

Kdo se je osmešil? Iz Gornje Savinjske doline se nam poroča: Po naključbi mi pride v roke »Planinski Vestnik« štev. 1. 1902 (in vsled te naključbe so te vrstice nekoliko zastarele, pa resnica ne) v koji se pod »občni zbor Savinjske podružnice« nekatere neresnice čitajo, napadajoč »Naš Dom« štev. 11. in 16., ter jih treba pojasniti in pribiti. Lansko leto je »Naš Dom« v teh številkah zadel v bolečo rano onih nekaternikov bivajočih v tej dolini, koji se smatrajo za nedotakljive, in so le ali vsaj bili navajeni — hvale — naj jim bo! Ni bilo tu v »Našem Domu« nobenega napada na nobeno osebo — temveč gola resnica — katera je znana na blizo vsakemu tukajšnjemu prebivalcu. Prosim, le berite omenjeni številki »Našega Doma« in potem nategnite številko »Planinskega Vestnika«, v koji nastopita g. M. Verovšek

iz Ljubljane in g. c. kr. notar Kolšek iz Šoštanja. Kakor Don Kichota se vojskujeja zoper »listič »Naš Dom« in njega dopisnika!« Resolucija je pač vdarila po vetru! In da bodeta videla gospoda, vama in vsem ne—resnico ljubnim poročevalcem povemo, da se je lepa pot delala, oziroma popravljala lansko leto iz Luč, oziroma zgoraj Planinška na Ojstrico, in to je delalo nemško planinsko društvo; pot od »Kozje brvi do Pečovskih studentev« — nemško planinsko društvo; pot pri »Igli«, nemško planinsko društvo; pot iz »Robanovega kota proti Moličnikovi planini« — nemško planinsko društvo; pot iz Ojstrice proti Škarjem, nemško planinsko društvo. Ako ne verujete, vprašajte Dolinarja iz Luč, solčavskega kovača Ivan Kramar in Ivan Piskernika; ali so le ti, koji so to delali, v službi gospoda Kocbeka ali nemškega planinskega društva. Le zadnji je betvico pota popravljaj v Plesnikovem zasutju na Okrešel in ako se ne motim jamico za vodo v Rinki, na ime Slovenskega planinskega društva, da se tudi od te strani resnica pripozna, katera pa je po hvalisanju delovanja lanskega leta v Solčavskih planinah — le kapljica proti morju, napram delovanju nemškega planinskega društva. Ali se s takimi resnicami Slovenskemu planinskemu društvu škoduje in zoper njegovega načelnika in tajnika hujska? Resnica ne more nikomur škodovati, pač pa le takšna pisava v »Planinskem Vestniku«, za katere mi hribovci — po »Planinskem Vestniku« ljudstvo v Gornji Savinjski dolini, dobro vemo, da — ni resnica. Mogoče, da bo s tem Slovenskemu planinskemu društvu za nepristransko delovanje pripomagano, če se neki gospod izraža: »Farji so samo zato dobri pri Slovenskem planinskem društvu, da plačajo.« Gorjanci vemo, da od ustanovitve slovenskega planinskega društva, do zadnjega minulega leta tudi med nami ni vladal nikak separatizem, nikak nestrpnost, veseli smo bili v sredi duhovnov, uradnikov, učiteljev itd., ker so vsi ti sloji bili pri ustanovitvi Kocbekove koče na Molički planini, pri blagoslovljenju kapele na Teru, Menini, pri slavnosti 60letnice p. n. profesorja g. dr. Frischaufa v Mozirju, ker do tedaj je bilo — sedaj jungovsko mišljenje in delovanje — ako tedaj niso bili hinavci, — podobno našemu krščanskemu, katerega pa mi nikakor ne zapustimo. Nasprotno mišljenje in delovanje med nas sejati, resnico pa tajiti, s takim potom turist ne pride niti na Raduho, ne zobato Olševo, ne Ojstrico — bo obtičal kje v Turjaškem žlebu.

Iz Oplotnice nam pišejo: Orožnik Menček, doma pri Pesnici, je dne 1. sušca po noči vstrelil najprej svojo izvoljenko, potem pa sam sebe. Bil je takoj mrtev. Ona se živi. Kroglja ji je šla v prsa skozi pluča.

V Čadramu je umrl 15. t. m. posestnik Blaž Mlakar, 68 let star. Zadel ga je mrtovud. Bil

je odbornik društva za pozidanje nove cerkve. On je popravil cerkev sv. Mohorja in sv. Fortunata nad Oplotnico. Bil je delj časa občinski svetovalec in zadnji čas tudi občinski blagajnik. Bodi mu zemlja lahka. — Pri nas v Čadramu so ustanovili posojilnico po Reifeisenovemu načinu. Uradni dnevi bodo vsako nedeljo predpoldan. Kmetje, pridite po denar in nosite denar v ta zavod iz Koblja, Prihove in drugod.

Mesto Brežice namerava med okrajno cesto, ki drži na levem Savskem bregu do broda in med državno cesto na desnem Savskem bregu napraviti most čez Savo, oziroma Krko.

Cez Savo pri Blanci bo naredil nov brod veleposestnik And. Mauer.

Iz Majšberga. Josip Vinkler je že pred davnim časom sunil Štefana Trunciča v Dravo, kjer je utonil. Dolgo časa je ostal zločin prikrit, zdaj pa se je skrivnost skadila in Vinkler je že v zaporu.

* * *

Bratom Korošcem! Tudi svojim vrlim naročnikom na Koroškem želimo vesele velikonočne praznike. Tokrat ste nam nekoliko manj poročali, kaj se godi pri Vas. Se že pač pripravljate za Veliko noč in nimate časa. Le pišite nam večkrat kaj k r a t k e g a ! Vi imate na Koroškem hušje sovražnike kot mi. Držite se trdno ter branite vero katoliško, slovensko narodnost in svojo rodno zemljo. Bog Vas živi, naši bratje na Koroškem!

Pri vojaškem naboru v Celovcu dne 10. t. m. je bilo 195 mladeničev, med njimi 90 Slovencev. Potrjenih je bilo 47, med njimi 25 Slovencev.

Živinozdravnik v Celovcu. Gosp. Roland Heinrich, živinozdravnik v Pliberku, je imenovan za mestnega živinozdravnika v Celovcu.

Redka plodovitost. Nekemu posestniku v Hadančah je svinja vrgla 21 praseta in sicer 19 živih ter 2 mrtva. Ker more sama le 11 mladičev dojeti, so morali druge oddati.

Nova vojska?

Lahi se oborožujejo. Italijanski vojni minister je ravnokar odredil nakup 20.000 čelad, obenem pa naročil, naj se poskrbi vse potrebno za nov kolonialni oddelek 10.000 mož. Ta oddelek bo zasedel Tripolis. Z ekspedicijo se prične takoj v prvih poletnih mesecih. Pripravlja se tudi dvoje brodovij, katerih vsak bo sestavljen iz šestih oklopnih in različnih križark. Poveljevala jim bodeta dva podadmirala, vrhovni poveljnik bo vojvoda genueški. Kolonialni armadi bo poveljeval general Pelloux. Istodobno z operacijo proti Tripolis se prične akcija Črnogore, Srbije in Bolgarije proti evropski Turčiji.

Vse tri balkanske države udero skupno v Makedonijo, katero si potem razdele med seboj. Podpirale jih bodo Francija, Rusija in Italija, ki bodo tudi nosile vse vojne stroške. Istodobno bo pa tudi Italija poslala svoje čete v Albanijo. Italija bi za svoje korake zelo rada pridobila tudi Francijo in morda tudi Anglijo, da bi se na ta način izognila neljubemu prepiru s poslednjo. Na vse je dosedaj pazila laška vlada, le na zaveznico Avstro-Ogrsko se doslej ni nihče oziral, čeprav ima glede Balkana važno besedo.

Italijanski listi poročajo dodatno, da je vojni minister dal povelje, da nobeden častnik generalnega štaba ne sme dobiti dopusta. Ob enem je mornaršiška uprava imenovala 22 novih zdravnikov. Povodom zadnjih nemirov pozvani rezervniki l. 1878 še niso odpuščeni na dopust. Štirje pehotni polki, št. 1., 2., 87. in 88., so dobili povelje, naj se vse moštvo preskrbi s čakami in fesi.

* * *

Najmanjša kraljica je ona v Lindustanski državi Bhopel. Kraljica Djihan-Begum je 56 let stara, a ni večja kot 10letna deklica. Vkljub temu pa vlada odločno nad milijonskim narodom.

Umor burskega generala Scheepersa. Divjaštva in zverinstva angleška v Južni Afriki so že dovolj znana. Gnus je izzivalo posebno to, ker je surovi angleški glavni poveljnik Kitchener z blagoslovom angleške vlade v svoji srditi jezi nad tem, ker ne more nič opraviti, začel streljati vjete hrabre in plemenite burske vodje. Nek angleški vojak je opisal v pismu svojim starišem, kako je bil ustreljen burski vodja Scheepers. Ta vojak pravi: »Bil sem v soboto ob 3. uri navzoč pri streljanju na komandanta Scheepersa. Prinesli so ga na noslih iz mesta v spremstvu godbe, za katero je korakal vojaški oddelek. Ko smo prišli na mesto, kjer so ga imeli ustreliti, je že zeval izkopan grob. Scheepers je posilil, naj ga vzdignejo, da tako sprejme smrt. Posadili so ga na stol in mu zavezali oči. Petnajst vojakov se je vstopilo deset korakov od njega in vstrelilo. Skoro vse telo mu je bilo s strelji razmesarjeno in prevotleno, kakor rešeto, da ga je bilo groza pogledati. Scheepers je moral biti jako hraber mož. Ni vztrepetal in pobledel tudi ni. Potem so ga vrgli v krsto, razbili stol, na katerem je sedel, kose pometali za njim v grob, in ga nato zagrebli. Muzika je ves čas svirala.«

Cigan in ciganka pred sodnijo. Te dni sta stala pred gořiško okrajno sodnijo 19letni Ferdo Kari in njegova ljuba enake starosti Pavlina Held. Oba sta prava cigana. Kradla sta kot srake po Dornbergu, Ajdovščini, Ajševici itd., sploh kjer je bila prilika za to. No, končno jih je zalotila pravica ter postavila pred sodnike. Tajila sta in

se delala nedolžna, ali oškodovanci so ju spoznali, in sodni dvor jima je prisodil po 7 mesecev trde ječe z jednim postom na mesec in Karija postavi, kadar prestane kazen, pod policijsko nadzorstvo. Ko je razglasil sodni dvor obsodbo — tu bi ga videli ciganskega fanta, kako je planil pokonci ter živahno ugovarjal, da skozi sedem mesecev ne bo užival zlate svobode! Prav v nasprotju z njim pa je zatajila mlada Pavlina cigansko naravo ter je nekako z vidnim veseljem in zadovoljnostjo sprejela kazen 7 mesecev trde ječe, kjer bo sedaj lahko premišljevala svoje ciganije.

Grozno dejanje 74letnega starca. 74letni umirovljeni stražnik Freund, ki je v Berlinu stanoval pri oženem svojem sinu, je zasledoval 22letno sinovo ženo. Ker se ta ni hotela ozirati na njegove podle predloge, je 74letni starec na njo ustrelil in jo težko ranil. Nato je samega sebe ustrelil. Težko ranjena žena je skočila skozi okno na cesto in se nevarno pobila.

Gospica v nevarnosti. Dva gospodiča gresta po ulici. Mimo pride mlada gospica v zeleni obleki. «Glejte, glejte!» pravita, «dobro da ni tu nobenega osla, ker bi ji skočil na zeleno krilo ter je snedel.» — Ko gospica to sliši, se obrne in reče: «No, sem že iz nevarnosti, ker ravnokar sta šla dva osla mimo, pa nobeden mi ni tega storil!»

Vzgojila 22 sirot. V Fredericktownu stanujeta zakonska Wiliam McClure, ki se lahko ponašata s tem, da sta vzgojila 22 sirot v svojem zakonskem življenju, v katerem sama nista imela otrok. Vzela sta namreč za svoje 14 dečkov in osem deklic in jih dala v šolo na lastne stroške.

Z vlaka skočil. V Zatičini na Kranjskem je Janez Miklič iz Doba dne 15. t. m. precej vinjen vstopil v kupej 2. razreda s karto 3. razreda. Ko ga je sprevodnik radi tega prijel, je Miklič skočil z vlaka in se zavalil po nasipu. Sprevodniku se je posrečilo pravočasno ustaviti vlak in ga potisniti nazaj na mesto, kjer se je pripetil dogodek. Mikliča so našli z zlomljeno nogo ter mnogimi praskami na obrazu. Pripeljali so ga v Št. Vid in izročili zdravniški oskrbi.

Kupil celo mesto. Iz Pittsburga se poroča: J. W. Garland, predsednik Garland Chain kompanije, ki izdeluje železne verige in ima že velike delavnice v Ranki, je kupil celo mesto Moraviah, v Lawrence county, na progi Pittsburg & Lake Erie železnice in poleg tega še 600 akrov zemlje v bližnji okolici. Cena vsemu je bila 300.000 dolarjev. Na kupljeni zemlji se bo začela nova industrija in zidalo se bo tudi novo mesto. Ime Poravia se bo spremenilo v West Pittsburg. Staro mestice ima sedaj približno sto hiš.

Kraljica častilka Matere Božje. Sedanja rumunska kraljica, med leposlovci in pesniki znana z imenom «Carmen Silva» je pisala, kakor poroča «Osservatore Romane», svoji prijateljici med dru-

gim sledeče: «Draga mi, vedno se z veseljem spominjam sprehodov, ki sem se jih vdeleževala v Vaši in Vaše matere družbi v Monakovem. Dasi takrat še protestantka, čutila sem se neizrečeno srečno, kadar sem molila v vojvodski bolnici pred podobo Čudodelnice-Device. Bog, ki pozna naša srca, je poznal moje težnje po spoznanju resnice. — Se li še spominjate, v kako dobro družčino da smo bili nekoč zašle? Cesar Fran Josip in princ Lvitpold sta klečala tam, ko smo stopile tudi me v kapelico. Čim starejša postajam, tem bolj se prepričujem, da moremo tu živeti tako, da so naše oči obrnjene navzgor, kjer je cilj našemu zemskemu potovanju».

Igralka-redovnica. V ameriških «Združenih državah» dobro znana igralka gospica Grave Raven, ki je več let igrala glavne vloge v najmenitnejših gledaliških družbah, je nenadoma izginila iz New-Yorka. Dolgo so popraševali za njo, a na sled ji niso mogli priti; pred kratkim so jo vendar dobili v Kartagini, malem mestecu države Ohio, v samostanu «Dobrega pastirja», kjer v samostanski bolnici streže bolnim zamorcem kakor sestra Uršula.

Poroka slepcev. V zavodu za slepce v Budimpešti sta se poročila slepec Popatovski in slepa Ana Szakora. On plete košare, ona pa izdeluje krtače.

Res, slep sem. V nekem mestu na Češkem so klicali duhovnika k bolniku, da mu ponese sv. Poptnico. Ko je šel z Jezusom mimo neke hiše, stal je tam mladenič, ki se je razgovarjal z dekletom. Dekle poklekne, a mladenič je stal in se ni niti odkril. Duhovnik ga ostro pogleda in vpraša: «Mar si slep, da se ne odkriješ?» — «Res, slep sem!» odgovori mladenič posmehljivo. «Sramota! Ali te ni sram, da tako govoriš?» pravi duhovnik in gre dalje. — Za štiri tedne se je moral dati ta mladenič operirati v Pragi. Veja ga je v gozdu udarila po očesu in ga tako ranila, da so mu morali izrezati oko. Bog nam nikdar noče biti v posmeh!

Padel v hudičevo olje. V Hammondju je Frank Spencer, vslužben pri Grasselli Chemical kompaniji v tem mestu, padel v veliko posodo, napolnjeno s hudičevim oljem. Nobeden njegovih tovarišev ni bil zraven, ko se mu je pripetila nesreča, in plaval je že nekaj časa semtertja v kadi, predno so delavci slišali njegovo vpitje. Ko je prišla pomoč in so ga potegnili ven, je začela kar padati od njega obleka in z njo celi kosi mesa. Spencer je trpel grozne bolečine. Če tudi ni mesta na njegovem telesu kamor ni segla huda tekočina, je vendar en dan še živel.

Mladeniško gibanje.

Sv. Jurij ob Taboru. Marsikdo bi utegnil misliti, da smo mi šentjurski mladeniči in zarot-

niki zoper slabe časopise že res izginili iz površja zemlje. O kaj še! tako hitro nas pa ne bodo kure pozobale. In da pokažemo, da še res živimo, bomo na velikonočni ponedeljek priredili veliko mladeniško slavnost s petjem, govorom in igro: «Kmet Herod». V moškem zboru nastopilo bo okoli 20 mladeničev-pevcev, v mešanem zboru pa čez 30 pevcev in pevk; navduševali pa nas bodo za naše vzore vranski g. kaplan E. Vračko. Zato vabimo na našo slavnost vse zavedne slovenske mladeniče, pa tudi vse tiste, ki se zanimajo za naše gibanje in sploh vse poštene Slovence. Vas pa, gospod urednik, bi še posebej povabili, ko bi ne bili tako daleč in sicer že iz hvaležnosti, ker nam tako izvršno pišete in urejujete ljubi «Naš Dom». — Mi vstajamo! — Mladeniči-Taboriti in zarotniki zoper «Štajerca» in «Rodoljuba».

Mladeniči pri Sv. Križu na Murskem polju naredijo velikonočni ponedeljek veselico s petjem in igro Sanje pri g. Hauptmanu. Začetek ob četrtna 4. Naprej mladina čvrsta!

Škrjanček.

Kristus in sv. Peter sta šla nekdanj po svetu. Bilo je krasno poletno jutro in pot ju je peljal skozi livade in gozd. Kakor biser se je lesketala jutranja rosica na cvetlicah, po zraku se je širila prijetna dišava mladega cvetja in popja, drevje si je nekaj skrivnostno šepetalo, v zraku pa so veselo prepevale drobne ptičice. Petru se je radosti kar srce širilo nad krasoto božje narave.

A kmalu sta prišla iz senčnatega gozda na sirno polje. Solnce se je med tem že visoko povzdignilo in začelo močno pripekati. Šla sta dalje in dalje, nikjer ni bilo kakega drevesa, ne hladnega studenca, tudi ptičke se niso glasile pod pekočim solncem.

Ko sta tako že dolgo hodila, zagledata na njivi kmetiča, ki je oral. Ravno je prišel na konec in se vstavil, da bi si malo oddahnil on in živina. Lice mu je ogorelo od pekočega solnca, debele srage potu so se mu spuščale po licu navzdol. Videlo se mu je, da je vpehan, mučila ga je žeja, lakota in utrujenost.

Petru se kmetič v srce usmili pa reče: «Gospod, tega pa le nisi prav storil, da ta tukaj na pekočem solncu toliko trpi. Glej, tam v gozdu je tako prijeten hlad in tako veselo ptičke prepevajo, tukaj pa še ptičjega petja ni slišati. Glej, drugim stanovom se vsem boljše godi: trgovec sedi v prodajalnici in pobira denar, gospod sedi v svoji pisarni, zavarovan pred zimo in vročino, rokodelc se tudi lahko skrije vročemu solncu, samo ubogi kmetič mora tu na odprtem polju na pekočem solncu trdo delati, pa še mu niti ptičke ne pojejo za kratek čas.»

«Dobro», reče Gospod, «tudi kmetiču hočem neko veselje narediti.» Med tem pristopita h kmetu in mu želita dober dan. Gospod se skloni in pobere grudo zemlje, na katero je ravnokar padla debela kaplja potu iz kmetovega lica.

«Glej, Peter, to je zlahтна kapljica, ki je padla na grudo zemlje, iz nje hočem čudež storiti. Iz te grude hočem ptičko vstvariti, ki bo visoko v zraku žvrgolela in kmetu pri njegovem delu kratek čas delala. Naj drugi imajo svoje zlato in srebro, kmetu pa hočem dati zdravo telo in zadovoljno srce, ki je več vredno kakor kupi zlata. Zadovoljno si bo za plugom žvižgal, ta ptičica pa mu bo v zraku odpevala.»

Ko Gospod to izreče, sfrči mu iz roke drobna, grudi podobna, sivkasta ptičica — bil je škranček.

Predolgo uho.

Neki plemenitaš na Francoskem je sovražil iz dnu svojega srca godbo. Tudi petja ni mogel slišati, niti najlepšega ne. Ker pa je njegova žena bila umetnica na glasovir ter sploh z vso svojo dušo vneta za lepo godbo, prizadevala si je na vse načine, odpraviti pri svojem možu to sovražstvo.

Nekemu zdravniku se res posreči, po mnogem izpraševanju semtertje, najti pravi vzrok, zakaj plemenitaš ni mogel slišati nobene godbe. Vzrok je namreč bil ta, da je plemenitaš imel eno uho precej daljšo, nego drugo; radi tega je prišlo skozi eno uho več glasov nego skozi drugo, in ta razlika je naredila na plemenitaša tako zmeden in neprijeten utis, da se mu je zdelo vedno vse napačno, vse narobe vглаšeno, in radi tega je moral sovražiti vsako dobro glasbo.

Zdravnik toraj naroči plemenitašu, naj si vselej, kadar sliši godbo, eno uho s prstom zadela, ter le na eno poslušá. In to je res pomagalo. Kadar je hotel odslej naš plemenitaš uživati prijetno godbo, zadela si je eno uho, in kaj prijetno je slišal vse, česar prej ni mogel za ves svet prenašati.

Dragi bralci «Našega Doma», ali se vam ne zdi, da so temu plemenitašu zelo podobni tudi pisatelji za ptujskega «Štajerca»? Hm?

Tudi oni sovražijo in ne morejo slišati ne-le slovenske godbe, ampak sploh ničesar, kar je nam Slovencem najmilejše in najdražje. Posebno jih bode v oči, da še so slovenski kmetje sploh trdno verni, da spoštujejo svoje dušne pastirje, pa tudi vedno bolj in bolj kažejo svojo narodno zavednost ter ljubezen do svoje mile materinščine, — jej, vse to gospodje okoli «Štajerca» grozno sovražijo.

Toda glej ga paro, presneti zdravniki, nek je bil tak «kunšten» in izvohal je, da so temu sovražstvu kriva le predolga ušesa. Zato je ta pre-

brisanec kar nasvetoval, — gospodje pa ubogajo: z eno roko se zatisne tisto daljšo uho, z drugo pa se piše — za «Štajerca», in na vse pretege se hvali slovenski jezik, slovenski kmet itd.

Toda ti, ljubi kmet slovenski, predobro veš, kadar je «Štajerc» napisan, tedaj se uho spusti, in z odprtimi ušesi se sliši vse drugače: oh grdo, neznosno!

Sedaj torej veš zakaj . . .

Živinozdravnik in njegova sinova.

Iz medjimurskega prevel I. Zl. L.

Živinozdravnik iz Dola ni bil bogat, ker so ljudje v njegovem okraju predobro pazili na zdravje svoje živine. Pasli so jo namreč na lepih pašnikih in napajali iz čistih studencev. Dan na dan je bila živina pod milim nebom in na čistem zraku; tako so se utrdili sklepi in mišice. Da bi ji bil želodec kedaj odpovedal, o tem ni bilo treba niti misliti.

Na tak način je bilo redko kedaj slišati o boleznih med konjsko in volovsko družino tistega kraja. Zato je bil pa hudo bolan živinozdravnikov možnjček, ki je radi zdravja pri živini sam dobil jetiko.

Da bi živinozdravnik odvrnil to hudo in nevarno bolezen od svojih potomcev, hoče spraviti svoja sina više, da jima bode šlo danes ali jutri boljše kakor stari trhli korenini.

In to je trdno sklenil naš živinozdravnik iz Dola.

Ko sta njegova sinova, Jakec in Jernejček, odrastla ljudski šoli in postala prepametna za njo, jima njun oče naveže nekega večera dve culi, in hajdi drugo jutro z bodočima učenjakoma v Varaždin, kjer se pripravljajo mladi dečki za odvetnike, duhovnike, zdravnike in raznovrstne odlične uradnike z zlatimi in srebrnimi zvezdami.

Tankaj jima je najel stanovanje, ju pokrižal po lepi stari krščanski navadi in se nemudoma vrnil domu, kjer je začel delati še bolj pridno kakor prej; študiranje namreč stane mnogo denarja, in stroški se vedno večajo. Tudi mati in hči ste si morale marsikaj pritrpati, če so hoteli dijaka zdrževati v šoli. Pa vse to bi pretrpeli, ničesar bi jim ne bilo žal in še bolj bi se trudili, ko bi se njihova dijaka tudi marljivo učila.

A ona sta se komaj malo privadila mestu, že nista hotela vedeti o ničemur drugem kakor o očetovih novcih in počitnicah. Smejala sta se vsem lepim opominom svojih starišev in profesorjev. Vse njihovo prigovarjanje je šlo skozi eno uho notri, skozi drugo ven. Učenje pa jima je smrdelo kakor lisici past.

Jernejček je začel celo kaditi. Vedno je moral imeti zavitko (cigareto) v ustih. Postal je bled kakor zid. Jakec je pustil svoje lase rasti, da so mu viseli po plečih kakor grive. Krvave novce,

katere so si pritrgovali roditelji in sestra, je znal že nositi tudi v gostilne.

Tako sta živela in delala malopridneža, dokler jima niso v šoli prav odločno povedali, da za študiranje ni dovolj bistra glava, in da se brez pridnosti dobi drugi red, in dokler ni bila polna posoda očetove potrpežljivosti.

Pa oče je dobro vedel že iz svojega posla, da se da plašljivi in neposlušni konj ukrotiti.

Mislil si je tako-le: «Če nočeš storiti dobro v Mirovcu in Lepovcu, bodem poskusil v Lasanjevcu in Batinovcu; če lumpa ne marata biti v Sitovcu, bo mogoče šlo v Gladovcu; če jima je predobro šlo v Veselovcu, imam za nju še dobro šolo v Trpljnovcu, kjer so se marsikateri malopridneži izpreobrnil v dobre ljudi.»

Tako si je oče mislil in je dal Jernejčka k nekem čevljarju in Jakca v neko opekarno. S tem so se dijakoma končali veseli dnevi. Prijetnim in ugodnim uram je bil konec.

Jernejček je moral od ranega jutra do poznega večera zibati kričeče otroke, tolči podplate, smoliti dreto in raznašati obuvalo. Razun tega je še zategla kneftra večkrat zazvižgala nad njegovo glavo in po njegovih plečih veselo zaplesala okroglo in hitro «štajersko».

Jakcu pa so do kože ustrigli dolgo grivo ter ga poslali v delavnico. Tukaj je moral bos skakati po ilovici, mesti blato, delati opeko v najhujši vročini na žgočem solncu in po cele noči paziti na ogenj. Mojster pa je bil tako nespreten, da je mesto vozečega vola z dolgim bičem navadno zadel svojega učenca.

In kedar so se sešli živinozdravnik, čevljar in opekar v vaški gostilni, na primer po nedeljah zvečer, so si pomenljivo pomežikovali in namigavali ter trkali na zdravje drug drugemu.

In čevljar je rekel: «Jernejček je prhek». Na to je opekarnar odgovoril: «Tudi ilovica in Jakec sta mehka».

Nazadnje pravi živinozdravnik: «Saj vesta, da imam svoja sinova silno rad; zato bi iz njiju rad napravil kaj dobrega. Profesor mi je v mestu rekel, da se treba tudi za študiranje učiti. Prosim vaju, ne štedita s strogostjo in naučita ju učiti se!»

Ko je odteklo leto v večno morje, ko so se zopet odprle šole, je naš živinozdravnik iz Dola zopet navezal dve culi in odšel s svojima sinoma v Varaždin, kjer jima je najel stanovanje in ju dal zapisati v šolo.

Predno se je vrnil domu, jima je rekel: «Dečka, sedaj bom videl, če sta se naučila v šole hoditi. Učita se! Če bo šlo, je dobro. Ako pa niti sedaj ne bo šlo, potem je tudi prav. Z Bogom!»

Zdaj je šlo. Vsako polletje sta prinesla starišem izvrstna spričevala. In Jernej je sedaj zdravnik in Jakob učen profesor.

Oba se hvaležno spominjata in blagoslavljata svojega dobrega, že pokojnega očeta.

Cerkovnik in organist

se sprejme 1. majnika t. l. Oglasi se naj pri župniku farne cerkve na Kapli pri Arvežu (Kappel bei Arnfels). 8 3

Posestvo se prodaja.

Hiša s 5 sobami, gospodarsko poslopje s 3 svinjskimi hlevi in 4 orali zemljišča se prodaja skupno ali deloma. Leži blizu tovarne ob okrajni cesti. Franc Plaskan, posestnik na Grobli, pošta St. Pavel v Sav. dolini. 7 1

Zavarovanje pogrebnih stroškov.

Nravna dolžnost sili vsakogar, da olajša v slučaju svojega umretja svojim zaostalim gmotne skrbi za dostojen pogreb. To je najlažje po zavarovanju pogrebnih stroškov za 50, 100, 150, 200, 250, 300, 350, 400, 450 in 500 K z meseč. doneski po 20 h in više. Sprejemajo se le zdravi v starosti od 15. do 60. leta. — Vpisana pom. blagajna k Sv. Angelvarhom na Dunaju je v teku desetletij do 1. 1900 izplačala čez 90.000 umrelih slučajev in ima okoli 1.100.000 K premoženja. — P. n. visokocenjeno občinstvo je najuljudniše prošeno, da hiše obiskujočim poverjenikom celó zaupa. Z odličnim spoštovanjem se priporoča zastop J. E. Weixl v Mariboru, Zofijini trg štev. 3.

Pri vprašanjih se prosi za odgovor — znamko. Zanesljivi poverjeniki se sprejemajo.

Orglarska šola.

V kratkem bodem vstanovil orglarsko šolo, kakoršno sem že prejšnje čase vodil. Mnogi si sluzijo svoj kruh kot orglaveci iz moje šole. Mladenci, za to sposobni, naj se pri meni zglase.

Srečko Pirc,

2 3—3 Maribor, Weinbaugasse 23.

Za veliko noč in za mesec majnik!

Slovenski atelier

priporoča preč. duhovščini: v grobu ležeče in na tabernakelnu stoječe izveličarje, ljudske device podobe z votlinami in brez, vse umetno izdelano in fino slikano, dalje vse druge v stroko cerkvenih del spadajoči izdelke. Za vsako poljubno delo pošljem orig. fotografije. 8 2—3

Naslov Konrad Skaza, St. Ulrich, Gröden, Tirol.

Pozor!

Pozor!

k zvezdi
Maribor,

k zvezdi
Gosposka ulica II.

Za spomlad

priporočam mojo

veliko zalogo raznovrstnega blaga

po najnižji ceni in sicer:

sukno za gospode	meter od 60	kr. naprej,	zgotovljene srajce	1 kos od 59	kr. naprej
blago za hlače	" "	35 " "	spodnje hlače	" " "	30 " "
sukno za obleke	" "	20 " "	slamnice	" " "	80 " "
Croise	" "	19 " "	namizni prti	" " "	35 " "
cefir	" "	20 " "	servijete	" " "	20 " "
satin	" "	25 " "	obrisalke	" " "	19 " "
modra tkanina	" "	18 " "	robc	" " "	4 " "
vojaško platno	" "	12 " "	svileni robc	" " "	70 " "
pisano platno	" "	16 " "	Vsakovrstni podšivi za obleko po zelo znižanih cenah		

Proseč slavno p. n. občinstvo za obilni obisk beležim z odličnim spoštovanjem

Matija Stergar.

4 2-3

Izdelovalnica
Burggasse 38
Maribor.

Jožef Kregar,
mizar,

Stanovanje
Pfarrhofgasse 5
Maribor.

priporoča vsakovrstno najlepše kakor tudi bolj preprosto izdelano

Lastno delo!

pohištvo.

Najnižje cene!

Zakaj

zamorem edino jaz prodajati lepo in izvrstno izdelano pohištvo tako po ceni, kakor se ne dobi nikjer drugod.

Zato,

ker nimam več prodajalnice, ni mi tedaj več treba plačati velike najemnine in zamorem vsled tega oddati veliko ceneje moje izdelke.

Zato,

ker nisem primoran imeti v zalogi slabo izdelano fabriško pohištvo, ampak imam samo pohištvo lastnega izdelka, katero se izdeluje pod mojim nadzorstvom in za katero jamčim brezpogojno.

6 2-3

